

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
liv@eduskunta.fi

Päiväys/Datum

12.01.2021

Dnro/Dnr

TRAFICOM/546517/03.03.00/2020

Viite/Referens

VNS 6/2020 vp / Asiantuntijapyyntö

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto valtioneuvoston selonteosta eduskunnalle liittyen Suomen kestävän kasvun ohjelmaan

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta kirjallista asiantuntijalausuntoa otsikossa mainitusta asiasta. Traficom haluaa kiittää valiokuntaa lausumismahdollisuudesta.

Traficomien näkemyksen mukaan Suomen kestävän kasvun ohjelmassa on tunnistettu oleellisia kehityskohteita ohjelmassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisesti viraston toimialojen kehitystä edistetään painopisteiden 2 ja 4 tavoitteilla, joiden Traficom näkee linkittyvän selkeästi toisiinsa. Lisäksi kannattamme Painopisteen 1 alla kuvattua TKI- ja innovaatiotoimintaa ja tiivistä yhteistyötä tutkimuslaitosten, yritysten ja julkisen sektorin toimijoiden välillä. Näin luodaan edellytyksiä uusille toimintamalleille ja palveluille, mikä edesauttaa myös muiden ohjelman painopisteiden tavoitteiden toteutumista. Toimenpiteet, jotka tukevat laaja-alaisesti useampien painopisteiden tavoitteita ovat vaikuttavuudeltaan suurimpia, kuten ohjelman valmistelun kriteereissä todetaan. Ohjelmassa mainituissa Suomen keskeisissä osaamisaloissa tulisi huomioida myös tietoliikenneteknologinen kehittäminen ja tähän liittyvät innovaatioverkostot.

Traficom huomioi, että painopisteessä 4 tunnistetaan tarve digitaalisen infrastruktuurin ja digitaalisten ratkaisujen edistämiseksi ja painopisteessä 2 huomioidaan digitaalisten ratkaisujen mahdollisuudet tuottaa ympäristön kannalta myönteisiä tuloksia ja edistää vihreää siirtymää. Marraskuun 2020 lopulla julkaistussa liikenne- ja viestintäministeriön ICT-alan ilmasto- ja ympäristöstrategiaa valmistelleen työryhmän loppuraportissa korostetaan ekologisesti kestävää digitalisaatiota, jotta ICT:n mahdollistamat ympäristöhyödyt saadaan täysimääräisesti toteutettua. Painopisteen 2 tavoitteiden saavuttamiseksi ja niiden maksimoimiseksi on myös painopisteessä 4 huomioitava ympäristö- ja ilmastönäkökohdat, jotta mahdolliset heijastevaikutukset ja päästöjen absoluuttinen kasvu vältetään.

Painopisteeseen 4 liittyen Traficom korostaa, että ohjelmassa mainittu teknologianeutraalius on keskeistä. Tämä saavutetaan, mikäli edistettävä infrastruktuuri määritellään tietyn teknologian sijasta esimerkiksi tarjottavien viestintäpalvelujen laatuun perustuen. Laatutasovaatimukset varmistavat myös sen, että edistettävä infrastruktuuri pystyy vastaamaan tulevaisuuden tarpeisiin ja parantaa käyttäjille tarjottavia palveluita. Euroopan komission ja Suomen kansallisen digitaalisen infrastruktuurin strategian tavoitteena on varmistaa 100 Mbit/s yhteyksien saatavuus jokaiseen kotitalouteen vuoteen 2025 mennessä, mitä voidaan pitää lähtökohtana palvelutasoa määriteltäessä.[\[1\]](#) [\[2\]](#) Palvelun laatuun perustuva

teknologianeutraali määrittely mahdollistaa myös joustavasti eri teknologioiden luotettavuuteen, toimintavarmuuteen ja ympäristövaikutuksiin sekä tekniseen ja taloudelliseen toteutettavuuteen liittyvien vahvuuksien ja haasteiden huomioimisen.

Traficom huomioi, että rahoituksen kriteereinä on mainittu muun muassa, että painopisteiden tavoitteet toteutuvat, hankkeet eivät vähennä tai korvaa muita investointeja ja että hankkeet jäisivät toteutumatta ilman ohjelmassa esitettyä rahoitusta. Nämä kriteerit tulee ottaa tarkasti huomioon, kun muotoillaan tarkempia tavoitteita painopisteille. Traficom pitää tärkeänä, että ohjelman rahoitusta ei käytetä sellaisiin investointeihin, jotka syntyisivät markkinaehtoisesti vuoteen 2025 mennessä.

Lisäksi Traficom pitää hyvänä ohjelmaan kuuluvaa Kyberturvallisuuden ekosysteemien, osaamisen ja tutkimuksen kehittämiseen tähtäävää tavoitetta. Traficom:n näkemyksen mukaan kokonaisvaltaisen kyberturvallisuuteen ja digitaitoihin kohdistuvan osaamisen parantamisen tulee olla kansallisesti keskeinen teema tulevinä vuosina. Traficom pitää yleisesti hyvänä tavoitetta edelleen parantaa digitalisaation perusedellytyksiä, kuten luottamusta ja toimintavarmuutta. Digitaalista identiteettiä koskevan tavoitteen kuvaus selonteossa on hyvin yleistasoinen, joten Traficom ei voi lausua asiasta tässä kohtaa yksityiskohtaisemmin.

[1] Connectivity for a European Gigabit Society, <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/connectivity-european-gigabit-society>

[2] Suomi tietoliikenneverkkojen kärkimaaksi - Digitaalisen infrastruktuurin strategia 2025, liikenne- ja viestintäministeriön julkaisu 10/2018

Jenni Eskola

Ylijohtaja

Markus Mettälä

Erityisasiantuntija

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 12.1.2021. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficom:n kirjaamosta.